

1883-08-04

þÿ ‘ 3 3 » - ± 0 ± 1 š í À Á ¿ Â

þÿ • Á µ Å ½ . Ä ¹ º ì Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± C o o p 2 0 0 2

Library of Neapolis Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/7825>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Αρ. Αρθρου: 1

Έτος: Γ Σελίδα: 1
Αρ. Αποκόμματος: 1

Γενικά

Derby

Unpos -> Αρχία

Δημοσία Έργα
Οδικά Έργα

αστυνομία

R. Biddulph

Πυλωδία

Γερνία

Ειπαυέντι

Παφος

Λεμεσός

Κύπρια

Μέσα νεαυφάρις (άμαξες)

COOP

γεωργία

Εμπόριο

Ακμωδωστος

ΑΓΓΛΙΑ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΣ.

Ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις καθυπέ-
βαλεν ἐσχάτως εἰς τὸ Κοινοβούλιον
διάφορα σπουδαῖα καὶ περιεργα ἐγ-
γραφα, ἀναφερόμενα εἰς τὴν διαι-
κητικὴν καὶ οἰκονομικὴν κατάστα-
σιν τῆς Κύπρου. Ἐνία τῶν ἐγγρά-
φων τούτων, ἐν οἷς τὸ ὑπόμνημα
τοῦ ἐκτάκτου ἀποστόλου Κ. Φαίρ-
ρηλὸ καὶ τὸ ἀνθυπόμνημα τοῦ ἀρ-
μοστοῦ σὲ Βιδωλὸ περιλαμβάνουσι
πολυτίμους πληροφορίας καὶ κρί-
σεις. Ἀλλὰ τὰς θεωρίας τῆς κυ-
βερνήτεως περὶ τῆς Κύπρου ἐρημ-
νεύει σαφῶς καὶ ἀκριβῶς ἡ ἐπομέ-
νη διακοινωνία τοῦ λόρδου Δέρβου,
ἥτις, ὡς πρότερον τῆλαυγές, προ-
τίταται τῶν ἄλλων ἐγγράφων.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἀποικιῶν
πρὸς τὸ τῶν οἰκονομικῶν.

11 Μαΐου, 1883

Ὁ λόρδος Δέρβου παραγγέλλει
μοι νὰ ἐπιστήσω τὴν προτοχὴν τοῦ
ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖου εἰς
τὴν ἀπὸ 18 ἰουλίου 1881 ἐπιστο-
λὴν, τὴν ἀναφερομένην εἰς ἐπιχορη-
γήσεις πρὸς ὑποστῆριξιν τῶν πόρων
καὶ προσδωκίτης Κύπρου. Ὁ λόρδος
Κιμπερλέϋ ἀπέστειλε τότε, κατὰ
τὴν ὑπόθεσιν του, τὸν Κ. Φαίρ-
ρηλὸ εἰς Κύπρον ἵνα διαλεγθῆ τῷ
ἀρμοστῇ καὶ ταῖς ἐπιτοκίαις ἀρ-
γαῖς κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 81.
Ἐποστρέψας εἰς Λονδίνον ὁ Φαίρ-
ρηλὸ συντάξεν ὑπόμνημα, ὅπερ ἐ-
νημοσιεύθη ἤδη ἀπὸ καινοῦ μετὰ τῆς
ἐπανητήσεως τοῦ ἀρμοστοῦ. Ἐν τῷ
πρώτῳ μέρει τοῦ ὑπομνήματος ἀ-
παριθμῶνται
καὶ ὑπερ-
εἰστέως τῆς γῆρου, ἐπὶ τῇ προσδο-
κίᾳ, ὅτι αἱ πρόσδοτοι θὰ ἠδύνανοντο
ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε εἰν θὰ ἦτο πλε-

23/

Ἡμερομηνία: 4/ 8/ 1883

Ἐφημερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ» Λεμεσός

Αρ. Άρθρου: 1

Έτος: Γ Σελίδα: 1
Αρ. Αποκόμματος: 2

ν ανάγκη να προκληθῆ τὸ Κοινο-
βούλιον νὰ βοηθήσῃ τὴν νῆτον ὅπως
παρέσῃ εἰς τὰς ἐπιβληθείσας αὐ-
τῇ ὑποχρεώσεις διὰ τῆς βρετανικῆς
ἐκτογῆς. Ἀλλ' ὅταν συνιθροισθῆ ἡ
ἀπάνη πάντων τῶν σχεδίων ἐκει-
νων, ἀναφαίνεται εἰς μέγα ποσὸν ἕ-
τερον εἶναι ἀπαιτούμενον ὑπὸ τῆς
Βουλῆς νὰ προκληθῆ
ἢ ἡ Κύπρος

αν ἀξιώσεις μείζονας τῶν νῦν. Τοι-
αῦται ἀξιώσεις, κατὰ τὸν λόγον
Δέρβυ, δὲν ἐπιδέχονται ὑποστήριξιν.
Ἐὰν μὴ παρενέβαινε τῷ 1878 ἡ
Ἄνδρας κυβερνητικὴ, θὰ διετέ-
λει ἡ Κύπρος ἐπὶ χρόνον ἀάριστον
βεβαρυμένη δι' ἀδρανῶν ὑποχρεώσε-
ων πρὸς τὴν κεντρικὴν κυβερνητικὴν
ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ θὰ πα-
ρήμαζεν ἐπιπλέον. Καὶ αὐτοὶ δὲ
οἱ νηπιῶται ὠφελήθησαν οὐχὶ μι-
κρὸν, ἀφ' οὗτου ἡ κυβερνητικὴ ἀνεμί-
χθη εἰς τὰς ὑποθέσεις των. Αἱ πλη-
ρωμαὶ των εἰς Κ)πολιν μένουσι βε-
βαίως αἱ αὐταί· ἀλλὰ, κατὰ τὴν
συμπληρουμένην πενταετίαν τῆς
κατογῆς, τὸ Κοινοβούλιον ὑπετή-
ρεξε τοὺς πόρους αὐτῶν διὰ 200,
085 λιρῶν, ἐβελτίωσε τὴν πρὸς τὴν
ἀλλοδαπὴν ἐπικοινωνίαν των διὰ
37, 294 λιρῶν, συγχρόνως δὲ ἐδα-
πάνησεν ὑπὲρ τὰς 300,000 ὑπὲρ
αὐτῆς στρατοῦ. Πλὴν τῆς ὑ-
ποστηρίξεως τῶν ἐπιτοπίων προσό-
δων, ἐδαπάνηθησαν 120,000 εἰς
ἀγροτικά ἔργα καὶ 5,000 κατὰ τῶν
ἀκροῦτων τελευταίων ἡ διαχειριστὴς
τῆς ἀπτυνομίας καὶ ἄλλων κλάδων
τῆς ὑπηρεσίας ἀπεδείχθη λυσιτελε-
στέρα καὶ μᾶλλον εὐεργετικὴ ἢ ἐ-
πὶ τουρκοκρατίας. Τὰ εὐήρηστα ἐ-
πακολούθηματα εἶναι προφανέστα-
τα· ἐβελτιώθη ἡ κατὰστασις κω-

23 /
Ἡμερομηνία: 4 / 8 / 1883
Ἐφημερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ» Λεμεσός

Αρ. Αρθρου: 1

Ετος: [] Σελίδα: 1
Αρ. Αποκόμματος: 3

μῶν, πόλεων καὶ κατοικίων, ἐπολ-
λαπλατιάσθη ἢ εἰταγωγὴ καὶ ἐξα-
γωγὴ, κῆρῆθ δὲ καὶ ἡ πρότοδος ἐ-
πὶ τῶν εἰδῶν τῆς τρυφῆς, λ. γ. τῶν
καπνῶν. Ἐπὶ τῶν τουρκικῶν χρό-
νων καὶ τῶν τεσσάρων ἐμπορικῶν ἀνέστη-
νεν εἰς 1 κλπ. καὶ 10 σελ. κατὰ
κεφαλὴν τῷ 1879 ἀνέστη εἰς 2 λ.
τῷ 1880 εἰς 2 1)2, τῷ δὲ 1881
εἰς 3. Ὁ πρ Βιδωλφ ἀνέμνησεν, ὅ-
τι ἢ ἐν Κύπρῳ κυβέρνησις οὐδέντων
μνημονεύθέντων σχεδίων ὑπεστήρι-
ξε, πλὴν τοῦ ἀναπρομένου εἰς τὸν
ἐμπορικὸν λιμένα Ἀμμοχώστου,
καὶ ὅτι ἐὰν οἱ Κύπριοι μὴ ᾔταν
σχετικῶς ἀλλότριοι εἰς τὴν ἡμετέ-
ραν ἀρχὴν καὶ ἐξ ἀνάγκης ἀπειρο-
τῶν ἡμετέρων κυβερνητικῶν μεθό-
δων, ὁ λόρδος Δέρβυ οὐδὲν ἄλλως θὰ ἐ-
κρίνε καθήκον τοῦ νὰ λάβῃ ὑπ' ἄρ-

ψει τὰ σχέδια, περὶ ὧν ἑκαττος εἰ-
γεν ἄδειαν νὰ σχηματισθῇ γνώμη
ἰδίαν.

Ἄλλ' ἐν τῇ νῦν περιπτώσει τὰ
πράγματα ἔχουσιν ἄλλως πῶς.
Πολλὰ τῶν σχεδίων τούτων ἐπεδο-
κίμασαν σπουδαῖαι ἐφημερίδες καὶ
σπουδαιότεροι συγγραφεῖς βρετανοί.
ἐπὶ τριῶν δὲ ἢ τεσσάρων παρεκλή-
θησαν ἐκλεκτὰ ὑπάλληλοι νὰ τὰ
μελετήσωσι καὶ ἐξενέγκωσι γνώ-
μην. Οὕτω διακειμένων τῶν πραγ-
μάτων καλὸν κρίνει ὁ λόρδος Δέρ-
βυ νὰ κερυθῇ ἅπαξ διὰ παντός,
ὅτι οὔτε ἰδέα, οὔτε προσδοκία ὑ-
πάρχει, ὅτι θὰ ἀναπτυχθῇ ἡ Κύ-
προς τῇ γενναιοδωρίᾳ τοῦ Κοινοβου-
λίου· οἱ δὲ κερυθῶσι, λαμβάνοντες
μετρίαν τινα βοήθειαν, οἷα προ-
τείνεται ἐν τῇδε τῇ ἐπιστολῇ, πρό-
κει αὐτοῖ νὰ ἀναπτυχθῶσιν ἰδίως
κόποι καὶ ἰδίως ἀναλώμασι. Κα-
τόπιν ὁ λόρδος ἐξετάζει δαπάνας
καὶ προσόδους. Κατὰ τὸν Φαίερηλδ

23/

Ἡμερομηνία: 4/8/1883

Εφημερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ» Λεμεσός

Αρ. Άρθρου: 1

Έτος: Γ Σελίδα: 1
Αρ. Αποκόμματος: 4

ή αναγκαία επίχώρας δαπάνη (άνευ των δημοσίων έργων και τής εκπαιδευσεως) συμποσούται τανυν εις 95,393. Ο αρμοστής σιρ Βιδωλφ δέν διαφωνεί επί των αναγκών τής νήσου, πλην επί του κερφαλαίου περι καταργήσεως τής θέσεως του έν Λευκωσία διοικητου, ήν ο Φαίρφηλδ θέλει νά συγχωνεύση κατ' όνομα τή θέσει του άνωτάτου γραμματέως, άφ' ου οι προϊστάμενοι των τμημάτων έν Λευκωσία εκτελοῦσι τὸ έργον των διαφόρων τμημάτων τής κυβερνήσεως. Ο έρρως Δέρβυ δέν υποκαμβάνει τουτ' ανεκτέλεστον· άλλ' έν τῷ παρόντι δέν κρίνει ώφέλιμον τήν έπισπευσιν τής εκτελέσεως. Τελευτήσαντος του διοικητου έν Λευκωσία, προτείνει ο λόρδος Δέρβυ νά κατασταθῆ προς καιρόν «τοποτηρητής», έχων μισθόν 420 λιρών κατ' έτος, άχρις ου υποκινήθῃ τὸ ζήτημα εις καταλληλότερους καιρούς. Έάν έν τῷ μεταξύ γηρεύσωσιν αι θέσεις των διοικητών έν Κερύνεια και Λάρνακι, ως διορισθῶσι διάδοχοι επί έλαττώσει του μισθου εις 400, και 500 αντί των υπά του Φαίρφηλδ

προτεινομένων 430 και 650, αιτινες είναι υπερβολικαι. Κερύνεια και Λάρναξ είναι μικραι, τοσούτον δε άμέσως υποκείνται εις την έποπτείαν τής κεντρικῆς κυβερνήσεως, ώστε δέν είναι χρεία νά διορισθῶσιν ανώτεροι λειτουργοι. Επί τῇ υποθέσει, ότι αι δαπάναι διαστατηρίων και διαχειρίσεως άμβαινουσιν εις 96,000, επιλείπεται τὸ ζήτημα περι των κατ' έτος αποταμιευθησομένων υπέρ των δημοσίων έργων και τής παιδείας. Μέχρι τέλους του λήσαντος ήδη οικονομικ-

23/

Ημερομηνία: 4 / 8 / 1883
Εφημερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ» Λεμεσός

Αρ. Άρθρου: 1

Έτος: Γ Σελίδα: 1

Αρ. Αποκόμματος: 5

κού έτους 1882—1883 έδαπανή-
θησαν 120,000 εἰς ὁδοὺς, δημόσια
ἔργα καὶ κτίρια· ὁ Φαίρφηλδ προ-
τείνει μικροτέραν ἀναλογίαν δαπα-
νημάτων ἢ τοὶ 13,000 λιρῶν κατ'
ἔτος ἐν τῇ μέλλοντι. Κατὰ τὸν
ἀρμοστὴν σὶρ Βιδωλφ «τὸ ποσὸν
»τοῦτο εἶναι πάντῃ ἀκατάλληλον
»εἰάν μέλλει νὰ βελτιώσῃ τὴν ὕλι-
»κὴν τῆς νήσου κατὰστασιν προση-
»κόντως. Δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἐ-
»λαττώσωμεν τὰ ἀναλώματα ἀνα-
»στέλλοντες τὰ δημόσια ἔργα· ἀρ-
»κεῖ νὰ ἀναδράμωμεν εἰς τοὺς
»τουρκικοὺς χρόνους ὅπως εἶδωμεν
»τὰ ἀποτελέσματα τῆς οὕτω ἐ-
»φαρμοζομένης ἀρχῆς». Ὁ λόρδος
Δέρβυ ἐξέφρασεν ἤδη γινώσκοντι
ὡς ἐγὼ εἶπε ἡ νῆτος ἀξιώσεων καὶ
ὡθῆ δαπάναις ἀγγλικαῖς προστίθη-
σι δὲ νῦν, ὅτι, εἰάν ἡ ἐθνοκρατικὴ κυ-
βέρνησις ἐδαπάνῃ κατ' ἔτος 13,
000 εἰς δημόσια ἔργα, ἡ διαχειρι-
σίς τῆς θὰ ἦτο ὀλιγώτερον ἀξιωμα-
πτος... Κατὰ τὸν λόρδον Δέρβυ
δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη ἄλλων δημοσι-
ων κτιρίων ἐν Λευκωσίᾳ· εἰάν δεη-
σῇ, ἄς ἐνοικιασθῶσι πρὸς καιρὸν ἐκ-
νῆα ἐκτὸς τῆς πόλεως χάριν τῶν ὑ-
παλλήλων. Χάριν τῆς ὁδοποιίας
προτείνειν ὁ Φαίρφηλδ 5,000 λιρ.
κατ' ἔτος ἐκ τοῦ κεντρικοῦ ταμει-
ου· ὁ σὶρ Βιδωλφ λέγει «ἐξαιρουμέ-
νης τῆς ἀπὸ Λευκωσίας εἰς Λάρνα-
να ὁδοῦ καὶ τινῶν ἄλλων βραχυ-
τάτων, οὐδὲν ἐγένετο ἄλλο, ἢ ἡ ἀ-
»αχάρις ὁδῶν καὶ σηματοποιεῖς
»χωμάτων». Τῷ 1880 ἐξέφρασεν
» Ἄδυνατον ὑπάρχει νὰ κατασκευα-

23/

Ἡμερομηνία: 4 / 8 / 1883

Εφημερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ» Λεμεσός

Αρ. Άρθρου: 1

Έτος: Γ' Σελίδα: 2
Αρ. Αποκόμματος: 6

πρώτην άπαιτείται αϊ διαγαγαθηείσαι
όδοί ένεκα τών άπαιτουμένων ή-
δρών δαπανημάτων· αύται όμως
είναι χρίτηρι είς άμάξιας έν παν-
τι καιρώ πλην τών βαγδαίων και
συγγασάτων ύετών». Τώ έπιόντι
έτει, 1881 έδαπανήθησαν 5,700
εις όδούς, και ίδίως από Λευκωσί-
αν είς Κυθραϊαν και από Πάφου
εις Λεμεσσόν (42 μίλια), δι' ής θά-
ηλαττούντο αϊ τής μετακομίσεως
δαπάναι κατ' 43 τοίς 100. Κατ-
επευόσθησαν δέ συγγρόνως 22 ό-
χετοί και 21 γέφυραι επί διαφόρων
όδών. Άρρομένου του οίκονομικου
έτους 1882—1883, ό μηχανικός
τής κυβερνήσεως άνήγγελλεν, ότι
ύπάρχον έν τή νήτω 328 1)2 μί-
λια άμάξιτων και 28 μίλια ίππα-
σίμων όδών. Είς ταύτας συγκατε-
λέγετο και ή από Λεμεσσού είς
Τρώοδον, ήτις κατασκευασθείσα έν
του στρατιωτικού ταμείου χάριν
στρατιωτικών σκοπών. ήδύνατο
μέχρι τινός να χρησίμεύτη και είς
ύπηρεσίαν άστικήν. «Η στρατιω-
τική όδός ήνοιξε τά μεγάλα τμή-
ματα τής ήνοποι'ας, έπιτρέψασα
ταίς ήμιόνις να διέρχωνται τήν
χώραν έν ζοφερωτάτα σ νίξιν, ίνα
μη κινδυνεύη ό σίνος έκτιθέμενος είς
τάς ήλιακάς ακτίνας».

(άκολουθεί.)

(Έξ τής «Κλειούς».)

23/

Ημερομηνία: Δ' / 8 / 1883
Εφημερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ» Λεμεσός